

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 511
Konu : Soru Önergesi (7/36979)

17.01.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/36979
GK 58

İlgi : 05.12.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1752363 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR tarafından yöneltilen 7/36979 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Ülkemizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısı oluşturulmuş, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara çözümler getirilmiştir. Değişen ve gelişen koşullara göre iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. Çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alması işverenin yükümlülüğündedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yürütülen tüm teftişlerde çocuklar öncelikli risk grubu olarak belirlenmekte, ayrıca çocuk işçiliğine ilişkin şikâyet ve ihbarlar öncelikli olarak değerlendirilerek teftiş kapsamına alınmaktadır. Gerçekleştirilen teftişler sonucunda ise 4857 sayılı İş Kanununun ‘Çalıştırma Yaşı ve Çocukları Çalıştırma Yasağı’ başlıklı 71 inci maddesi ile bu maddeye dayanılarak hazırlanan Yönetmelik hükümlerini ihlal eden işyerleri hakkında gerekli idari işlemler uygulanmaktadır.

Öte yandan, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından kayıt dışı çalışmaya ilişkin ihbar ve şikâyete dayalı denetimler yanında sektörel denetimler, tarama denetimleri, yol kenarı denetimleri, kolluk birimleri veya diğer kurumların denetim elemanları ile birlikte yapılan ortak denetimler yoluyla kayıt dışı çalışanların tespiti gerçekleştirilmektedir. Ayrıca denetim konusu olan diğer işlerde, örneğin iş kazası incelemelerinde, kayıt dışı çalışma olgusu da araştırılmakta ve sigortasız çalıştırılan kişilerin tescili sağlanmaktadır. Ülke genelinde ihbar ve şikâyete dayalı rutin denetimlerin dışında düzenli olarak Yıllık Denetim Programları hazırlanmakta ve riskli olduğu belirlenen işyerlerine, kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu sektörler ile küçük ölçekli işletmelere yönelik tarama şeklinde yaygın yoğun denetimler gerçekleştirilmektedir. Mevzuat kapsamında 15-18 yaş grubunda bulunan ve az tehlikeli/ hafif işlerde çalıştırılabilen çocuk işçilerin kayıt dışı istihdamı başta olmak üzere tüm çocuk işçiliği yönünden mevzuata aykırı durumlarla mücadele edilmektedir. Bu bağlamda, işyeri denetimleri sırasında çalışan çocukların sigortalılıkları kontrol edilmekte, kayıt dışı çalışanlar varsa tescilleri sağlanıp ilgili mevzuatı yönünden işverenler bilgilendirilmektedir. Gerek kurum ve kuruluşlarla yapılan protokoller gerekse münferiden alınan istihdam verileri SGK kayıtları ile karşılaştırılmakta, tescilsiz olduğu anlaşılan kişilerin tescil işlemleri yapılmaktadır. Böylece kayıt dışı istihdamla mücadele sürecine diğer kurum ve kuruluşlar da dahil edilerek iş birliği mekanizması oluşturulmuştur.

Bununla birlikte, önergede yer alan iş kazalarına ilişkin veriler Sosyal Güvenlik Kurumunun resmî internet sayfasında (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İSİKHAN
Bakan